

# REFERAT Det Grønne Råd d. 25-02-2021

**Mødedato**    Torsdag d. 25. februar 2021 kl. 15:30

**Mødested**    Teams

**Indholdsfortegnelse**

|                 |   |
|-----------------|---|
| 1. Referat..... | 3 |
|-----------------|---|

# 1. Referat

## Sagsfremstilling

Til stede:

Bruno Hansen, formand Miljø- og Naturudvalget

Allan Mortensen, Landbrugsrådgivning Syd

Hans Jakob Clausen, Centrovic

Jens Fabricius Hansen, Cyklistforbundet Svendborg Afdeling

René Lund Chetronoch, Danmarks Naturfredningsforening

Niels Andersen, Dansk Ornitologisk Forening Fyn

Christian Ahlefeldt, Dansk Skovforening

Ninna Larsen, Friluftsrådet

Lene Sanderhoff, Naturama

Anni Borup, Naturstyrelsen Fyn

Kewin Kamelarczyk, Naturturisme I/S og Geopark Det Sydfynske Øhav

Lasse Ussing, Naturvejlederforeningen

Bo Egelund, NOAH

Jacob Foged, Svendborg Jægerråd

Lars Ellermann, Svendborg Sportsfiskerforening

Palle Fischer, Teknik- og Erhvervsudvalget

Fra administrationen:

Birgitte Kring Frederiksen, afdelingsleder Natur og Miljø

Nicolai Wøldike Schmith, biolog, Natur og Miljø (pkt. 6)

Charlotte Vesterlund, klimakoordinator, Natur og Miljø (pkt. 7)

August Storm Karlsen, skov- og landskabsingeniør, Natur og Miljø (referent)

Afbud:

Esben Hedegaard, Svendborg Museum

Mette Thybo, Naturama

Fraværende:

Christian H. Vesterager, Patriotisk Selskab

Søren Hansen, Svendborg Vandløbslaug

Ian Heilmann, Dansk Botanisk Forening

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden.

2. Opfølgning på sidste møde og ekskursion den 2. september 2021.

3. Kort nyt.
4. Mere biodiversitet i Svendborg Kommune v. August Storm Karlsen.
5. Status på arbejdet i gruppen, der udarbejder informationsmateriale om adgang i naturen. Arbejdsgruppens arbejde er udsat pga. Corona-situationen.
6. Fælles fynsk LIFE projekt om biodiversitet. Nicolai Wøldike-Schmidt, Svendborg Kommune, orienterer om projektidé som oplæg til drøftelse.
7. Svendborg Kommunes CO2 opgørelse for 2019 v. Charlotte Vestergaard, Svendborg Kommune.
8. Naturforvaltningsprojekter i 2021. Miljø og Natur præsenterer forslag til naturprojekter til gennemførelse i 2021 til drøftelse i rådet.
9. Kommende mødedatoer for 2021.  
  
Tirsdag den 11. maj – møde og ekskursion.  
Onsdag den 23. juni.  
Torsdag den 16. september.  
Torsdag den 2. december.
10. Eventuelt.

OBS! Materiale, der ønskes præsenteret på mødet fx PowerPoint, kort, fotos eller andet, fremsendes på mail til [august.storm.karlsen@svendborg.dk](mailto:august.storm.karlsen@svendborg.dk) i god tid inden mødet.

Ad 1)

Meddelelser fra formanden: Lars Hillerup, Naturvejlederforeningen, udtræder af rådet og afløses af Lasse Ussing.

Dagsorden blev godkendt.

Ad 2)

På ekskursionen blev rådet opfordret til at anmelde ulovlig skræmmeskiltning. Nina Larsen ønskede en bekræftelse på, at administrationen fortsat ønsker anmeldelser af ulovlig

skræmmeskitning? Til dette spørgsmål svarede Bruno Hansen bekræftende. Derudover ingen bemærkninger.

Ad 3)

Vibeforår i landbrugslandet 2020 v. Niels Andersen, DOF.

Niels Andersen orienterede om Atlas III undersøgelsen og ø-undersøgelsen som DOF har igangsat samt Niels' eget arbejde med vibeundersøgelsen. Det går skidt for fuglene i landbrugslandet. Viben er nu på rødlisten. Niels fortæller også eksempler på godt samarbejde med landbruget.

Status på Geopark Det Sydfynske Øhav v. Kewin Kamelarczyk.

Kewin Kamelarczyk orienterede om status på geoparken. Kort fortalt må organisationen sande, at det er sværere at etablere en UNESCO Global Geopark end forventet. Geoparken aspirerer stadig til en UNESCO-udnævnelse. Bestyrelsen har besluttet at omorganisere sig for, at være bedre rustet til at imødekomme kravene fra UNESCO. I den nye bestyrelse deltager alle fire borgmestre. Ny formand er Hans Stavnsager, borgmester i Faaborg-Midtfyn Kommune. Svendborg Kommune er repræsenteret ved borgmester Bo Hansen og byrådsmedlem Henrik Nielsen. Det forventes, at bestyrelsen træffer afgørelse om at udskyde UNESCO-ansøgningen til november 2022. Bestyrelsen er tæt på, at kunne offentliggøre navnet på den nye sekretariatschef. Der vedlægges et notat fra Kewins oplæg som supplement til referatet.

Skovbegravelsesplads ved Vejstrupgaard v. administrationen.

På vegne af Peter Møller fra administrationen blev der givet en orientering om en skovbegravelsesplads ved Vejstrupgaard. Vejstrupgård ønsker at etablere skovbegravelsesplads i deres skov. Der er to skovstykker i spil, Strandskoven på Strandvejen og Ådalskoven langs Vejstrup Å. Selvom begravelsespladsen etableres på privat jord, er det alligevel en kommunal skovbegravelsesplads. Det er kommunen som overfor Kirkeministeriet er ansvarlig for, at vedtægterne overholdes og at protokollen over urnenedsættelserne føres efter reglerne. Der er tale om urnebegravelser i nedbrydelig urne.

Der indgås forpagtningsaftale og driftsaftale med Vejstrupgaard samt administrationsaftale med virksomheden Skovbegravelse ApS. Sidstnævnte varetager den lovpligtige administration.

Den netop reviderede kommuneplan gør det muligt at give den nødvendige landzonetilladelse. Natur og Miljø har undersøgt, om der er natur- eller miljøforhold, der kunne være en hindring for anvendelse af arealerne til formålet. Det er der ikke.

Der kræves ikke dispensation fra Skovloven. Sagen forventes forelagt Udvalget for Teknik og Erhverv den 15. april 2021.

Ad 4)

Bruno Hansen gav en orientering, suppleret af administrationen. Kewin Kamelarczyk oplyste, at man fra geoparkens side ønsker at sætte fokus på biodiversiteten under vand fx gennem etablering af stenrev.

René Lund Chetronoch bemærkede, at det som udgangspunkt er godt, at kommunen arbejder med biodiversitet. I dag er det nye naturkapitalindeks offentliggjort. Svendborg har meget landbrugsjord og denne gang kan man også se opgørelsen ekskl. landbrugsjorden. Svendborg

er gået fra en 69. plads til 68. plads siden sidste år.

Lasse Ussing spurgte ind til skolernes rolle i forslaget. Birgitte Kring Frederiksen svarede, at handlingerne i kataloget er opgaver, der varetages af Natur- og Miljø Undervisning ligger i en anden forvaltning, men selvfølgelig kan de også bidrage til øget biodiversitet. Undervisning er bare ikke tænkt ind i dette handlingskatalog.

Hans Jacob tilføjede, at det er godt, at kommunen tager fat på arbejdet med at fremme biodiversitet. Alle har et ansvar, også landbruget.

Niels Andersen opfordrede til, at flere penge bliver anvendt på konkrete tiltag i stedet for på konsulenternes. René Lund Chetronoch tilsluttede sig Niels Andersen holdning og tilføjede, at DN har erfaring med, at skabe mere vild natur i haver og byrum. Der er mange haveejere, der har erfaring med emnet og gerne vil vise frem og DN har erfaring, som vi kan bruge. Bruno Hansen svarede, at den viden og erfaring vil kommunen gerne benytte sig af.

#### Ad 5)

Bruno Hansen appellerede til, at arbejdet bliver færdiggjort nu, fordi mange mennesker færdes i naturen i øjeblikket. Birgitte Kring Frederiksen tilføjede, at administrationen indkalder arbejdsgruppen på Teams og sætter arbejdet i gang igen. René Lund Chetronoch bakkede op om, at arbejdet sættes i gang igen. Der er foreløbig ikke udsigt til, at vi kan mødes fysisk og så må vi finde andre måder løse opgaven på. Christian Ahlefeldt bemærkede, at for Dansk Skovforening er det også virkelig vigtigt, at sætte skub i arbejdet, da man mærker presset fra publikums brug af de private skove. Bruno Hansen tilføjede, at det er vigtigt at skabe balance mellem beskyttelse og benyttelse.

Birgitte Kring Frederiksen bemærkede, at kommunen har fået henvendelser vedr. affald efter flugtskydning ude på Monnet. Skytterne har ikke kunnet rydde op efter sig, fordi affald efter skydning blev skjult af sne. Skytterne har lovet at rydde op, nu hvor sneen er væk.

#### Ad 6)

Nicolai Wøldike Schmith fremlagde de indledende planer for en fælles fynsk projektansøgning til EU LIFE-programmet. De fynske kommuner er gået sammen om en idé til et projekt, der skal fremme biodiversiteten på hele Fyn. I første omgang udarbejdes en præ-ansøgning til EU LIFE – et såkaldt "concept note". Der er udarbejdet en foreløbig interesseafgrænsning, der primært tager udgangspunkt i Det Grønne Danmarkskort. Nicolai præsenterede et kort og understregede, at kortet kun er et foreløbigt udkast. Man er velkommen til at byde ind med kommentarer. Tidsplanen er, at vi får en tilbagemelding fra EU på det fremsendte projektforslag i slutningen af 2021 og i starten af 2022 vil man kunne sende en endelig ansøgning til EU.

René Lund Chetronoch bemærkede i relation til det tidligere omtalte naturkapitalindeks, at en del af bioscoren ligger i Natura 2000-områder. "Brandmandens lov" gælder – dvs. at indsatsen bør prioriteres i følgende rækkefølge: bevar det der er, beskyt og forbedre, genopret.

Kewin Kamelarczyk tilføjede, at geoparken gerne vil hejse et flag for, at der kan være synergier i eventuelle overlap med interesseområder, hvor der er geologiske udpegninger - også i forhold til UNESCO-ambitionen er det vigtigt, at kunne samtænke naturbevarende indsatser lokalt.

Christian Ahlefeldt spurgte ind til hvornår lodsejerne inddrages? Nicolai Wøldike Schmith svarede, at lodsejerne endnu ikke er kontaktet fordi kommunen først skal blive mere konkrete på, hvor indsatserne giver mest mening. Kommunen vil meget gerne i dialog med lodsejerne

og lodsejerne vil blive kontaktet i nær fremtid. Birgitte Kring Frederiksen tilføjede, at de fynske kommuner udsendte en pressemeddelelse i går den 24. februar, som er den første officielle orientering om projektet. Christian Ahlefeldt ønskede pressemeddelelsen tilsendt.

Anni Borup bemærkede, at EU LIFE ansøgninger kræver, at man er knivskarp på emnet. LIFE-programmet fokuserer på bilagsarter og habitatnaturtyper, og det er vigtigt at holde sig for øje i en ansøgning.

Niels Andersen savnede at se fuglene repræsenteret i projektidéen og gjorde opmærksom på, at DOF er i gang med en stor undersøgelse af kystfuglene på mere end 100 øer.

Nicolai Wøldike Schmith forklarede, at projektet er lidt ukonkret endnu, men at kommunen meget gerne mødes med alle interessenter.

Christian Ahlefeldt tilbød at formidle kontakt til godserne. Hans Jacob Clausen mindede om, at mindre lodsejere også bør inddrages i projektplanerne på lige fod med de større.

Niels Andersen tilbød at stille sig til rådighed for vidensdeling om fuglene og øerne m.m..

#### Ad 7)

Charlotte Vesterlund præsenterede opgørelserne, som desuden er udsendt som bilag til dagsordenen. På geografisk niveau er vejtrafik klart den største synder på CO<sub>2</sub>-udledningen – også i Svendborg. Transportsektoren er akilleshælen og det tager tid at omstille denne sektor. Svendborg er med i DK2020 samarbejdet og skal arbejde målrettet med en klimahandleplan over de næste år. Målet er at blive klimaneutral på geografisk niveau i 2050. Desuden skal kommunen være modstandsdygtig i 2050 i forhold til klimaændringer. En ny programleder er ansat til at varetage klimainsatsen. Charlottes præsentation er vedhæftet som supplement til referatet.

Christian Ahlefeldt efterlyste bedre muligheder i den nye kommuneplan for opstilling af solceller i det åbne land. Palle Fischer opfordrede Christian Ahlefeldt til at fremsende sine bemærkninger til høringen af kommuneplanen vedr. planlægning af solceller i det åbne land.

Jens Fabricius Hansen gjorde opmærksom på, at der er et stort potentiale i cykeltransport – ikke bare for klimaet, men også folkesundheden – men at det kræver planlægning af infrastruktur, der tilgodeser cykler. Kewin Kamelarczyk bemærkede, at geoparken også har øjnene rettet mod bæredygtig transport, og spurgte om der er en cykelstrategi for kommunen? Charlotte Vesterlund svarede, at planafdelingen arbejder indledningsvist med en mobilitetsplan.

Bo Egelund konstaterede, at CO<sub>2</sub>-udledningen i Svendborg Kommune ikke har rykket sig væsentligt og spurgte ind til målrettede indsatser indenfor fx gasfyr, opsætning af el-ladestationer m.m.?

Bruno Hansen svarede, at der er flere årsager til, at resultaterne ser ud som de gør. Vi har trukket flere områder ind i opgørelsen, som trækker ned i opgørelsen. Birgitte Kring Frederiksen tilføjede, at der er et stort fokus på den grønne omstilling og at der bliver arbejdet med det hele tiden.

Charlotte Vesterlund tilføjede, at kommunen er i dialog med nogle af ladestander-udbydere. Kommunen må dog ikke finansiere ladestander til offentlig brug eller stille ladestander til rådighed for borgere, men kommunen må godt forberede parkeringspladser til el-ladestander og forestå grave og ledningsarbejdet.

Ad 8)

Miljø- og Naturudvalget samt Teknik- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til, hvilke naturprojekter kommunen vil søge realiseret i 2021, uden for Natura 2000-områderne. Der er en økonomisk ramme på ca. 390.000,- kr. i år. Udvalgene vil gerne have Det Grønne Råds bemærkninger og anbefalinger hertil.

Det blev besluttet at udsende oplægget om naturprojekter i 2021. Der kan fremsendes skriftlige bemærkninger til det, inden det forelægges for Miljø- og Naturudvalget den 9. marts. Bemærkningerne skal fremsendes til [birgitte.frederiksen@svendborg.dk](mailto:birgitte.frederiksen@svendborg.dk) senest den 8. marts.

Ad 9)

Ekskursionen flyttes til juni af hensyn til Corona-situationen.

Ønsker til ekskursionsmål sendes til [august.storm.karlsen@svendborg.dk](mailto:august.storm.karlsen@svendborg.dk)

Herefter ser mødeplanen for 2021 således ud:

Tirsdag den 11. maj kl. 15.30-17.30, afholdes online på Teams.

Onsdag den 23. juni kl. 12.00-18.00, møde og ekskursion.

Torsdag den 16. september kl. 15.30-17.30.

Torsdag den 2. december kl. 15.30-17.30.

Ad 10)

Niels Andersen bemærkede, at han oplever, at det meget svært at finde rundt på kommunens hjemmeside. Birgitte Kring Frederiksen svarede, at kommunen arbejder løbende med forbedringer af hjemmesiden. Birgitte tilføjede, at hun er enig i at det kan være svært at finde rundt på kommunens hjemmeside, og at vi vil arbejde på at gøre den mere brugervenlig, så man lettere kan finde det, man søger.

Bo Egelund spurgte ind til om der var planlagt en temadag i byrådet/udvalgene om energiplanlægning? Og om det kunne være en idé, at Det Grønne Råd deltager?

Bruno Hansen svarede, at politikerne har brug for temadagene som et frirum til drøftelser uden deltagere udefra.

Palle Fischer fulgte op på spørgsmål vedr. camping på kommunale arealer. Det bliver indføjet i kommuneplanen, at man ikke kan campere frit på kommunale arealer.

Birgitte Kring Frederiksen gjorde opmærksom på, at der i forlængelse af pkt. 4 er truffet beslutning om en ny biodiversitetspris til borgere og virksomheder, der gør en særlig indsats for den biologiske mangfoldighed. Vi vender tilbage til Det Grønne Råd for at høre om I vil være jury for den nye biodiversitetspris.